

1. Referentie

Referentie	Centraal Bureau voor de Statistiek. (2003). <i>Jeugd 2003.Cijfers en feiten</i> . Voorburg-Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.
Taal	Nederlands
ISBN	9035726081
Publicatievorm	Boek

2. Abstract

De publicatie *Jeugd 2003, cijfers en feiten* van het Centraal Bureau voor de Statistiek, biedt een breed overzicht van de leefsituatie van de jeugd in Nederland aan de hand van kwantitatieve gegevens. Verschillende aspecten van de leefsituatie van jongeren worden beschreven aan de hand van zes thema's: jongeren en het gezin, gezondheid, welzijn, onderwijs, arbeid en inkomen, vrije tijd, veiligheid en criminaliteit. Bij de beschrijving van deze thema's staat steeds de situatie van jongeren tot 25 jaar centraal. In deze editie is tevens een tabellenbijlage opgenomen waarin een handzaam cijfermatig overzicht wordt gegeven van de leefsituatie van jongeren.

Jeugd, cijfers en feiten is onderdeel van de Landelijke Jeugdmonitor, een project van de interdepartementale Commissie Jeugdonderzoek onder leiding van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, waarbij het Sociaal en Cultureel Planbureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek om het jaar een publicatie over de jeugd uitbrengen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, gezondheid, onderwijs, politie & justitie, vrije tijd, welzijn, werk, wonen
Trefwoord(en)	Leefsituatie, leefwereld, Nederland

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Interdepartementale Commissie Jeugdonderzoek onder leiding van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
Onderzoeker(s)	Centraal Bureau voor de Statistiek. Centraal Bureau voor de Statistiek Postbus 4481 6401 CZ Heerlen Nederland Tel.: ++3145/ 570 70 70 Fax: ++3145/ 570 62 68 infoservice@cbs.nl http://www.cbs.nl

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	De algemene onderzoeksvraag betreft de vraag hoe de leefsituatie van de jeugd in Nederland er uit ziet. Meer specifiek wordt een antwoord gezocht op de volgende vragen: In welke gezinssituatie groeien jongeren op? Hoe is het met de gezondheid en het welzijn van de jongeren gesteld? Hoe doen de Nederlandse jongeren het in het onderwijs? Welke inkomens verwerven jongeren en hoe vergaat het hen op de arbeidsmarkt? Op welke manier wordt hun vrije tijd ingevuld? Hoe veilig voelen de jongeren zich? Op welke manier en in welke mate komen jongeren in aanraking met criminaliteit (als dader of als slachtoffer)?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Het onderzoek betreft een kwantitatief onderzoek: de Nederlandse jeugd wordt beschreven aan de hand van kwantitatieve gegevens. Deze kwantitatieve gegevens worden bekomen vanuit een groot aantal bronnen: bronnen van het Centraal Bureau voor de Statistiek zelf, maar ook andere. Er kan dus geen eenduidig antwoord gegeven worden op de vraag naar de afnamevorm of antwoordmogelijkheden van de onderzoeksmethode. Deze variëren van bron tot bron.
Onderzochte groep	Nederlandse jongeren tot 25 jaar.
Bereik	Nationaal (Nederland)

7. Resultaten

Aantal	Er zijn 5 miljoen jongeren jonger dan 25 jaar (1 op 3) waarvan 1 op 5 allochtoon.
Gezinsvorm	De meeste leven in een gezin met twee ouders, maar hoe ouder, hoe meer kans om in een andere gezinsvorm te leven. 1 op 10 van de 12 tot 17-jarigen leeft in een eenoudergezin.
Wonen	De meerderheid woont in een eengezinswoning buiten de stedelijke centra. Bijna vier van de tien eenoudergezinnen wonen in een flat of etagewoning.
Inkomen ouders	Eenoudergezinnen worden het vaakst getroffen door een laag inkomen. Bij koppels met kinderen komt dit veel minder voor.
Werk ouders – opvang	In meer dan de helft van de gezinnen met minderjarige kinderen werken beide partners. Van alle kinderen in Nederland tot en met twaalf jaar heeft meer dan de helft te maken met kinderopvang. Dit percentage ligt het hoogst bij 2-3-jarigen.
Opvoeding	4 op 5 is tevreden over de wijze waarop hun ouders hen opvoeden. Men heeft het meest discussie over hulp in het huishouden, belang van school en het tijdstip van thuiskomst bij uitgaan.
Gezondheid	Jongeren zijn over het algemeen gezond. Eén op de 10 jongeren heeft last van astma, migraine en/of eczeem. Infectieziekten zoals verkoudheid en griep komen veel bij jongeren voor. Een minderheid heeft last van dyslexie of ADHD. De belangrijkste doodsoorzaken voor de jeugd zijn aangeboren afwijkingen en aandoeningen rond de geboorte.
Gezonde leefstijl	Veel jongeren houden er geen gezonde leefstijl op na. Vooral 18-24-jarigen roken en drinken veel en hebben wel eens drugs gebruikt. Driekwart van -18-jarigen en de helft van de 18-24-jarigen voldoet niet aan de norm voor gezond bewegen. 1 op 5 is te dik.
Welbevinden	Veel jongeren geven te kennen gelukkig, tevreden en nauwelijks eenzaam te zijn. De meerderheid weet wel iemand waarbij ze terecht kunnen, voornamelijk vrienden.
Onderwijs	Het aandeel leerlingen is toegenomen in het basis en voortgezet onderwijs. De meeste leerlingen zitten op het vmbo. Zowel in het hoger beroepsonderwijs als in het wetenschappelijk onderwijs neemt het aandeel vrouwen toe. De voorkeur voor studierichtingen verschilt tussen mannelijke en vrouwelijke studenten.
Doelgroepen in onderwijs	Het aantal achterstandsleerlingen in het basisonderwijs is afgenomen. Niet-westerse allochtone leerlingen halen minder vaak een diploma in het voortgezet onderwijs.
Huiswerk	Jongeren van 12-17 jaar besteden gemiddeld 1,5 uur per dag aan hun huiswerk. Meisjes maken gemiddeld 20 minuten langer per dag huiswerk dan jongens. Scholieren en studenten van 18-24 jaar studeren gemiddeld bijna 2 uur per dag. In deze leeftijdsgroep studeren meisjes een half uur per dag langer.
Werk	Bijna de helft van de 15-24-jarigen heeft een betaalde baan van ten minste 12u per week. Ook veel scholieren en studenten hebben naast hun opleiding een bijbaan, maar dan minder dan 12u per week. Het betreft vaak werk waar geen scholingvereisten aan gesteld worden.
Werkloosheid	Eén op 10 van de 15-24-jarigen die tot de beroepsbevolking horen, is werkloos. Hoe lager de opleiding, hoe hoger de kans op werkloosheid. Ook allochtonen hebben meer kans op werkloosheid.
Wachttijd voor eerste job	Schoolverlaters hebben gemiddeld 5 maanden nodig om een geschikte baan te vinden. Het langst zochten schoolverlaters met een universitaire opleiding.
Inkomen	Ruim driekwart van de thuiswonende jongeren van 15-19 jaar en alle 20-24-jarigen, hebben een eigen inkomen. Deze laatste hebben het voornamelijk uit arbeid. Slechts een klein deel van de inkomsten bestaat uit studiefinanciering of een uitkering. Van de jongeren met een uitkering is bijna de helft arbeidsongeschikt. De eerste groep krijgt geld van ouders, van een

	baantje of vakantiewerk.
Geldebesteding	Jongens besteden hun geld vaker aan snacks, frisdrank, alcohol, hobby's, brommer en computerartikelen. Meisjes zijn meer gericht op kleding, uitgaan, cadeaus, cosmetica en hun mobiele telefoon.
Vrije tijd	12 tot 24 jarigen beschikken over ongeveer 6 uur vrije tijd per dag. Tot 18jaar kijkt men het meest naar TV, doet men vaak aan sport, hobby's en kunstzinnige activiteiten. Vanaf 18jaar heeft men meer belangstelling voor uitgaan.
Internet - PC	Tweederde van de jongeren heeft thuis de beschikking over een pc met internetaansluiting. De helft, vooral jongens, kruipt er dagelijks achter om te e-mailen, chatten en info op te zoeken voor gemiddeld 12u per week. Tweederde van de meisjes en de helft van de jongens chat.
Geloof	Ruim de helft van de jeugd rekent zich tot een kerkelijk gezinde of levensbeschouwelijke groepering, al gaat slechts een deel regelmatig naar een kerkdienst.
Politieke interesse	De politieke interesse stijgt met de leeftijd. Jongens zijn meer geïnteresseerd in politiek dan meisjes.
Veiligheid	Ruim een kwart van de jongeren onder de 25 jaar zegt zich wel eens onveilig te voelen. Het gaat voornamelijk over vrouwen. Een meerderheid opent de deur niet na 22u en bijna de helft geeft aan dat er in de wijk of buurt plekken zijn waar ze 's avonds liever niet alleen komen. 3 op 20 past zijn uitgaansgedrag aan om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van een misdrijf.
Slachtoffer	Jaarlijks worden ongeveer vier van de tien jongeren onder de 25 jaar slachtoffer van veel voorkomende criminaliteit. Slachtofferschap van diefstal komt het meest voor, gevolgd door vandalisme en geweld. Jonge mannen zijn vaker slachtoffer dan jonge vrouwen.
Dader	Één op 5 van alle gehoorde verdachten door de politie is tussen 12 en 17j. Het zijn voornamelijk jongens. Bij kleine vergrijpen komen ze terecht bij een Halt bureau. De meeste jongeren komen de gemaakte afspraken na. Meestal gaat het om een taakstraf.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

De publicatie *Jeugd 2003, cijfers en feiten*, biedt een breed overzicht van de leefsituatie van de jeugd in Nederland. Verschillende aspecten van de leefsituatie van jongeren worden beschreven aan de hand van zes thema's: jongeren en het gezin, gezondheid, welzijn, onderwijs, arbeid en inkomen, vrije tijd, veiligheid en criminaliteit. Bij de beschrijving van deze thema's staat steeds de situatie van jongeren tot 25 jaar centraal.

- **Gezinssituatie:**
Met betrekking tot de gezinssituatie vermeldt de studie dat de meeste minderjarige kinderen in een gezin met twee ouders wonen, zo'n 10 procent van de kinderen woont in een eenoudergezin. Gezinnen met minderjarige kinderen wonen over het algemeen in een eengezinswoning. Zij wonen vooral buiten de stedelijke centra. Bijna vier van de tien eenoudergezinnen wonen in een flat of etagewoning. Eenoudergezinnen worden het vaakst getroffen door een laag inkomen. Onder paren met minderjarige kinderen is het aandeel lage inkomens juist relatief klein. De studie gaf ook aan dat steeds meer vrouwen blijven werken, ook als ze kleine kinderen hebben. In meer dan de helft van de gezinnen met minderjarige kinderen werken beide partners. Steeds meer kinderen verblijven daardoor een deel van de week in een of andere vorm van kinderopvang. Tot slot geeft ruim acht van de tien thuiswonende jongeren aan tevreden te zijn over de wijze waarop hun ouders hen opvoeden. Slechts 2 procent oordeelt negatief over de opvoeding.
- **Gezondheid en welzijn:**
Jongeren lijden relatief weinig aan ziekten en aandoeningen in vergelijking met personen vanaf 25 jaar. Astma, migraine en eczeem zijn langdurige lichamelijke aandoeningen die bij bijna een van de tien jongeren van 0-24 jaar voorkomen. Veel jongeren leven ongezond. Vooral 18-24-jarigen roken en drinken veel en een van de vijf is te dik. Driekwart van de jongeren tot 18 jaar voldoet niet aan de Norm voor Gezond Bewegen.

De belangrijkste doodsoorzaken voor de jeugd zijn aangeboren afwijkingen en aandoeningen rond de geboorte.

- **Onderwijs:**
Ruim 20 procent van de Nederlandse bevolking neemt deel aan het voltijds onderwijs. Bijna de helft hiervan gaat naar de basisschool en eenderde volgt voortgezet onderwijs. Niet-westerse allochtone leerlingen halen minder vaak een diploma in het voortgezet onderwijs dan hun autochtone medeleerlingen. Zowel in het hoger beroepsonderwijs als in het wetenschappelijk onderwijs neemt het aandeel vrouwen toe. De voorkeur voor studierichtingen verschilt tussen mannelijke en vrouwelijke studenten.
- **Arbeid en inkomen:**
In 2001 had 45 procent van de jongeren van 15-24 jaar een betaalde baan van tenminste twaalf uur per week. Ook veel scholieren en studenten hebben naast hun opleiding een bijbaan. Meestal gaat het dan om baantjes van minder dan twaalf uur per week. Schoolverlaters doen gemiddeld vijf maanden over het vinden van een geschikte baan. Van de jongeren van 15-24 jaar die tot de beroepsbevolking horen, is 7 procent werkloos. Onder jongeren met een lager diploma is het aandeel werklozen hoger. Ook onder allochtone jongeren zijn naar verhouding meer werklozen dan onder autochtone jongeren. Ruim driekwart van de thuiswonende jongeren van 15-19 jaar heeft een eigen inkomen. In de leeftijdsgroep 20-24 jaar heeft vrijwel iedereen een eigen inkomen.
- **Vrije tijd:**
Jongeren van 12-24 jaar beschikken over ongeveer zes uur vrije tijd per dag. Relatief veel jongeren tot 18 jaar doen aan lichamelijke sportbeoefening, hobby's en kunstzinnige activiteiten. Vanaf 18 jaar wordt dat minder en hebben ze meer belangstelling voor uitgaan. In vergelijking met de bevolking vanaf 25 jaar nemen jongeren minder deel aan culturele en recreatieve activiteiten. In 2001 had tweederde van de jeugd tot 25 jaar thuis de beschikking over een pc met internetaansluiting. Bijna iedere 12-24-jarige is wel eens op het internet geweest. Ruim de helft van de jeugd rekent zich tot een kerkelijke gezinde of levensbeschouwelijke groepering, al gaat slechts een deel hiervan regelmatig naar een kerkdienst.
- **Veiligheid en criminaliteit:**
Gevoelens van onveiligheid komen meer voor onder jongeren dan onder 25-plussers. Jongeren zijn ook vaker slachtoffer van criminaliteit. Jonge mannen zijn vaker slachtoffer dan jonge vrouwen, terwijl meer jonge vrouwen dan jonge mannen zeggen zich onveilig te voelen. Jongeren zijn ook vaak dader. Minderjarige verdachten komen bij kleine vergrijpen meestal terecht bij een Haltbureau, terwijl minderjarigen die een zwaar delict hebben gepleegd en 18-24-jarigen met justitie te maken krijgen. De meest opgelegde sanctie aan jongeren is een taakstraf, ofwel via het Haltbureau of na een schuldigverklaring bij de rechter.